

ALTINCI ÇAĞIRIŞ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MİLLİ MƏCLİSİNİN
NÖVBƏDƏNKƏNAR
II SESSİYASI İCLASININ

PROTOKOLU № 20

Milli Məclisin iclas salonu.
29 iyun 2020-ci il.

İclasa Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin
Sədri S.Qafarova sədrlik etmişdir.

İclasda Milli Məclisin 104 deputatı iştirak etmişdir.

Qeydiyyat	(saat 11.07 dəq.)
İştirak edir	93
Yətərsay	83

İclasın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxil idi:

1. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcələsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə.
2. “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).
3. “İcra məmurları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

4. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

5. Azərbaycan Respublikasının Cəzaların İcrası Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

6. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

7. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

8. “Telekommunikasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

9. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, “Prokurorluq haqqında”, “İcra məmurları haqqında”, “Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında”, “Dövlət qulluğu haqqında”, “İcra haqqında”, “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında”, “Ələt azad iqtisadi zonası haqqında” və “Mediasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

10. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

11. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

12. “Notariat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

13. “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

14. “Dövlət torpaq kadastrı, torpaqların monitorinqi və yerquruluşu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

15. “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

16. “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

17. “Qrant haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Qeyd. 2020-ci ilin mart ayında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı COVID-19 koronavirusunun törətdiyi yoluxucu xəstəliyi pandemiya elan etmişdir. Bu pandemiyaya qarşı ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlərlə əlaqədar Milli Məclisin 19 deputatı plenar iclas salonunun lojasında əyləşdiyinə görə əl qaldırmaqla səs vermişdir.

Aşağıdakı məsələlər müzakirə edilmişdir:

Gündəlik haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Gündəlik qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.08 dəq.)

Lehinə 95

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 95

Nəticə: Qəbul edildi

1. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Nizami Səfərov, Siyavuş Novruzov, Əhliman Əmiraslanov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.29 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 1

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

2. “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyi-

şiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Kamran Bayramov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.31 dəq.)

Lehinə 99

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 100

Nəticə: Qəbul edildi

3. “İcra məmurları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Nizami Səfərov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.33 dəq.)

Lehinə 97

Əleyhinə 1

Bitərəf 0

Səs vermədi 2

İştirak edir 100

Nəticə: Qəbul edildi

4. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Nizami Səfərov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.34 dəq.)

Lehinə 100

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 100

Nəticə: Qəbul edildi

5. Azərbaycan Respublikasının Cəzaların İcrası Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Nizami Səfərov, Hicran Hüseynova

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.38 dəq.)

Lehinə 100

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 101

Nəticə: Qəbul edildi

6. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 11.38 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

7. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 11.39 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

8. “Telekommunikasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Tahir Mirkişili

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 11.40 dəq.)
Lehinə	99

Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

9. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, “Prokurorluq haqqında”, “İcra məmurları haqqında”, “Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında”, “Dövlət qulluğu haqqında”, “İcra haqqında”, “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında”, “Ələt azad iqtisadi zonası haqqında” və “Mediasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Nizami Səfərov

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 11.44 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

10. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Əli Məsimli

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.47 dəq.)

Lehinə 95

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 96

Nəticə: Qəbul edildi

11. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Tahir Mirkişili

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.50 dəq.)

Lehinə 98

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 99

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.51 dəq.)

Lehinə 95

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 96

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.51 dəq.)

Lehinə 98

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 98

Nəticə: Qəbul edildi

12. “Notariat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.52 dəq.)

Lehinə 93

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 2

İştirak edir 95

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.53 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.53 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 101

Nəticə: Qəbul edildi

13. “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.54 dəq.)

Lehinə 98

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 98

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.54 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.55 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

14. “Dövlət torpaq kadastrı, torpaqların monitorinqi və yerquruluşu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.55 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.56 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 101

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 11.56 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

15. “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Fəzail İbrahimli, Razi Nurullayev, Aqıl Abbas, Vüqar Bayramov, Siyavuş Novruzov, Novruzəli Aslanov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.10 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.10 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 101

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.11 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

16. “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.11 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.12 dəq.)
Lehinə	98
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	3
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.12 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

17. “Qrant haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.13 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.13 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.14 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 103

Nəticə: Qəbul edildi

Azərbaycan Respublikası
Milli Məclisinin Sədri

S.QAFAROVA

MİLLİ MƏCLİSİN İCLASI

29 iyun 2020-ci il. Saat 11.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri
Sahibə Qafarova sədrlik edir

Sədrlik edən. Xoş gördük, hörmətli deputatlar, hörmətli media nümayəndələri! Hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, qeydiyyatdan keçək.

Qeydiyyat	(saat 11.07 dəq.)
İştirak edir	76
Yetərsay	83

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov, *Milli Məclis Aparatının Milli Məclisin, komitələrin və komissiyaların işinin təşkili şöbəsi müdirinin müavini.*

Qeydiyyatdan 17 nəfər keçmişdir.

Sədrlik edən. Yetərsay var və biz iclasa başlaya bilərik.

Hörmətli deputatlar, mən xahiş edirəm, gündəliyin qəbul olunmasına da münasibət bildirək. Gündəlik sizdə var.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.08 dəq.)
Lehinə	78
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	78
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, sizdə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 17 nəfər səs vermişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, gündəlik qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, gündəlik ətrafında müzakirələrə ehtiyac varmı?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Elə isə, hörmətli həmkarlar, biz birbaşa gündəliyin məsələlərinə keçirik. Bu gün biz 17 məsələni müzakirə edəcəyik.

Gündəliyin 1-ci məsələsi Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsidir. Hörmətli həmkarlar, bildiyiniz kimi, son vaxtlar ölkəmizdə koronavirus (COVID-19) infeksiyasına tutulanların sayında xeyli artım baş vermişdir. Bunun əsas səbəblərindən biri də epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin tələblərinə ciddi riayət edilməməsi, hətta bir sıra hallarda etinasızlıq göstərilməsidir. Bununla əlaqədar ictimaiyyətin, eləcə də Milli Məclis deputatlarının tələblərini nəzərə alaraq, Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi hazırlamışdır.

Layihədə infeksiyanın yayılmasına qarşı tədbirlərin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə cərimə sanksiyalarının

sərtləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Bunu da qeyd edirəm ki, qanun layihəsində yalnız rəqəm dəyişikliyi nəzərdə tutulduğuna görə “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə görə layihə bir oxunuşda qəbul ediləcəkdir. Qanun layihəsini Milli Məclis Sədrinin, üzr istəyirəm, Əli müəllim indi burada yoxdur, gərək Əli müəllim təqdim edəydi. Əli müəllim indi onlayn iclasa qatılıb, iclas qurtaran kimi bizə qoşulacaqdır. Ona görə də, Nizami müəllim, mən Sizə söz verirəm. Buyurun.

N.Səfərov, *Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü.*

Çox sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli deputatlar, xanımlar və cənablar! Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi tərəfindən qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında hazırlanmış İnzibati Xətalər Məcəlləsinin epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulmasına görə məsuliyyəti müəyyən edən 211-ci maddəsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi müzakirənizə təqdim edilmişdir.

Diqqətinizə çatdırmaq istərdim ki, qanun layihəsi 211.1-ci, 211.2-ci, 211.3-cü maddələrdə əksini tapmış inzibati xətalərin dispozişiyasında heç bir dəyişikliyi ehtiva etmir, yalnız inzibati tənbeh tədbiri növündə cərimələrin miqdarının artırılmasını nəzərdə tutur. Bu layihənin qəbul edilməsini şərtləndirən başlıca amil koronavirus epidemiyasının qarşısının alınmasına yönəlmiş kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinə baxmayaraq, neqativ tendensiyaların artan xətt üzrə inkişaf etməsidir. Hadisələrin bu cür gedişi COVID-19-a yoluxan şəxslərin və həmçinin xəstəlik nəticəsində dünyasını dəyişən vətəndaşların sayının artmasında özünü büruzə vermişdir.

Vəziyyətin kəskinləşməsinə cavab olaraq Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 19 iyun tarixli qərarına əsasən koronavirus infeksiyasının ölkə ərazisində yayılmasının, onun törədə biləcəyi fəsadların qarşısının alınması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddəti 2020-ci il avqustun 1-dək uzadılmışdır.

Hörmətli deputatlar, təqdim olunan layihə kəskinləşən epidemioloji vəziyyətə adekvat hüquqi cavabdır. Ölkəmizdə inzibati tənbeh tədbirlərinin sərtləşdirilməsində ən mühüm hədəf qanunvericiliyin preventiv potensialının gücləndirilməsi və ilk növbədə vətəndaşlar tərəfindən karantin rejiminə ciddi riayət olunmasını təmin etməkdir. Dövlət tərəfindən əhalinin sağlamlığının qorunması məqsədi ilə müəyyən edilən qaydaları gözləmək hər bir vətəndaşın və vəzifəli şəxsin borcudur. Bu qaydalara riayət olunduğu təqdirdə inzibati tənbeh tədbirinin tətbiqinə hüquqi əsas yaranmır. Sadəcə, hər bir fərd məsuliyyətli davranmalıdır, özünü, yaxınlarını və ətrafdakıları qorumalıdır. Təəssüf ki, pandemiya dövründə belə məsuliyyətli davranış hüquqi vəzifəyə çevrilsə də, təcrübədə bir sıra hallarda mövcud epidemik təhlükəli etinasız münasibət sərgilənir, digər tərəfdən, qəsdən karantin qaydalarını pozmaq cəhdləri artır. Belə şəraitdə əhalinin sağlamlığının qorunmasını təmin edən hüquqi normaların pozulmasına görə nəzərdə tutulan məcburi tədbirlərin sərtləşdirilməsinə ciddi ehtiyac var.

Pandemiya dövründə beynəlxalq təcrübənin müqayisəli təhlili birmənalı olaraq göstərir ki, dövlətlər öz daxili qanunvericiliyində epidemiya əleyhinə rejimlərin pozulmasına görə çox sərt hüquqi tədbirlərə əl atır. Məsələn, Gürcüstanda bu yaxınlarda İnzibati Xətalər Məcəlləsində qəbul edilən dəyişikliklərə əsasən təcridolunma və karan-

tin qaydalarının pozulmasına görə fiziki şəxslər 2000 lari, yəni 640 dollar, hüquqi şəxslər 10 min lari və ya 3140 dollar məbləğində cərimə edilə bilərlər. İtaliyada bu ilin martın 22-də qəbul edilən qanuna əsasən karantin qaydalarını pozan şəxslər 400 avrodan 4 min avroyadək cərimə oluna bilərlər. Fransada cərimələrin miqdarı 135 avrodan 3700 avroyadək dəyişir. İspaniyada bu məbləğ fiziki şəxslər üçün 1500 avrodan başlayır, hüquqi şəxslər isə 600 min avroyadək cərimə oluna bilərlər.

Hörmətli deputatlar, qanun layihəsinin koronavirus epidemiyası ilə mübarizədə mühüm əhəmiyyətini nəzərə alaraq, dəstəkləməyinizi xahiş edirəm. Diqqətinizə görə minnətdaram.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Nizami müəllim. Hörmətli həmkarlar, qanun layihəsi barədə sözü, sualı olan varmı? Yazılanlar var. Siyavuş Novruzov, buyurun.

S.Novruzov. Təşəkkür edirəm. Hörmətli Sədr, hörmətli deputatlar, Nizami müəllim qanunvericilik haqqında çox ətraflı şəkildə qeyd elədi. Doğrudan da, bu, çox ciddi bir məsələdir. Bu, təkcə qanunvericilikdə hər hansı bir dəyişiklik demək deyil. Ümumiyyətlə, bu məsələnin özü milli təhlükəsizlik, dövlət təhlükəsizliyi məsələsidir. Bu, ailə təhlükəsizliyi məsələsidir. Əgər biz hesab edirik ki, hər bir ailə dövlətin əsasıdır, onda biz məhv olan hər bir ailənin, yaxud da xəstələnən üzvləri dünyasını dəyişən ailənin dövlətin sütunlarına nə qədər ziyan vurduğunu düşünməliyik. Kimlərinsə qanunu pozmasından, laqeyd yanaşmasından, təkəbbürü nəticəsində insanlar xəstələnir, virusa yoluxursa, biz artıq cərimələri daha da kəskin şəkildə sərtləşdirməliyik.

Hesab edirəm ki, tək cərimə ilə deyil, digər inzibati metodlarla da biz bunun qarşısını almağa çalışmalıyıq.

Təsəvvür eləyin, bəzən görürsən ki, bunu başqa cür qələmə vermək istəyənlər də var. Biz vətəndaşdan xahiş edirik ki, 30 qəpiklik maska alıb taxsın, gedib 100 manat, 200 manat cərimə verməsin. Bu, həmin vətəndaşın özünün, onun ailəsinin təhlükəsizliyinin qorunmasıdır. Onun atasının, anasının, övladlarının təhlükəsizliyinin qorunmasıdır. Məsuliyyətsiz bir şəxsin bir ailəni xəstələndirməsi gör digər ailəyə nələrə başa gəlir.

Hüquqlar digərinin hüququnu pozduqda məhdudlaşır. Hər bir şəxs çalışmalıdır ki, digərinin hüququnu pozmasın. Bu baxımdan da, hesab edirəm, biz bunu daha da sərtləşdirməliyik, daha da kəskinləşdirməliyik.

Təsəvvür eləyin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təşəbbüsü, təklifi ilə, ideyası əsasında bu gün dünya, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu məsələnin müzakirəsinə yığışır. Bizim xalq gərək burada nümunə ola. Nümunə göstərə ki, bax, bizim Prezidentimiz bu cür təşəbbüs ilə çıxış edibdir, 130-dan artıq dövlət cənab Prezidentə dəstək veribdir. BMT-də ən az görünən hallardan biridir ki, belə bir məsələ gündəliyə növbədənkənar daxil olunmuşdur. Bizim hər birimiz, vətəndaşlarımız nizamlı, intizamlı olmalı, qayda-qanuna riayət etməklə bütün xalqlara nümunə olmalıdırlar. Nümunə göstərməliyik.

Digər tərəfdən, hörmətli Sədr, mən hesab edirəm ki, bununla əlaqədar, həmçinin şayiə, böhtan yayanların da, başqa-başqa fikir söyləyənlərin də haqqında ciddi ölçü götürülməlidir. Kimlərsə internet resurslarında yazır ki, pandemiya yoxdur, bu, bir yalandır. Bunun hamısı təxribatdır, təxribat xarakterli fikirlərdir. Bu, insanlarımızı çaşdırmaqdır, yolundan çıxartmaqdır. Ayrı-ayrı fikirlər söyləyirlər. Mən hesab edirəm, tək o deyil, ictimai yerlərdə, avtobuslarda, metrolarda, avtobus dayanacaq-

larında insanlar arasında təbliğat aparırlar ki, maska taxmayın, yaxud belə təhlükə yoxdur. Bunun qarşısı qəti şəkildə alınmalıdır, bu cərimələr artırılmalıdır.

Mən digər bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Şayiə yayırlar, əşi narahat olmayın, siz qanunu pozun, cənab Prezident, Birinci vitse-prezident sizin əvəzinizə o cəriməni ödəyəcək. Mən başa düşürəm ki, cənab Prezident şəhid ailələrinin müavinətlərini verir, çox düzgün edir. Cənab Prezident zəlzələdən ziyan çəkmiş insanlara ev tikir, şərait yaradır. Çox düzgün edir. Qaçqınlarımıza, məcburi köçkünlərimizə, şəhid ailələrimizə, Qarabağ əlillərinə bu yardımları edir, düzgün edir. Tamamilə doğrudur. Əmlakı yanan böyük ticarət mərkəzlərinə dəstək verir, onlara köməklik göstərir, bu da tamamilə düzdür. İşsizlərə 190 manat həcmində ardıcıl şəkildə yardımlar göstərir, bu da tamamilə düzdür.

Mən bir vətəndaş kimi bunu başa düşə bilmirəm ki, çıxıb evin üstündə domino oynayan və ya kabab çəkən adamın cəriməsini cənab Prezident və ya Birinci vitse-prezident niyə verməlidir? Yaxud avtobusda maska taxmır, özünü elə aparır ki, guya bundan böyük insan yoxdur, onun cəriməsi niyə verilməlidir? Zəhmət çəksin, o cəriməni özü versin. Ondən sonra o, maskanı necə lazımdır, həmin formada taxacaq. Bu baxımdan, mən hesab edirəm ki, lap yerində olan bir qanundur və hamını bu layihəni dəstəkləməyə çağırıram. Təşəkkür edirəm.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Hörmətli həmkarlar, səsə qoyacağım. Ancaq mən Əhliman müəllimin adını gördüm. Əhliman müəllim, biz koronavirus ilə bağlı ən birinci sözü həmişə Sizə vermişik. Xahiş edirəm, bununla bağlı öz fikirlərinizi bildirin. Buyurun.

Ə.Əmiraslanov. Çox təşəkkür edirəm, hörmətli Sahibə xanım. Çox hörmətli millət vəkilləri, media təmsilçiləri! Mən də hesab edirəm ki, COVID-19-la bağlı bu gün dünyada, o cümlədən bizim ölkəmizdə də durum get-gedə gərginləşir, COVID-19 artıq bəşəriyyət üçün böyük bir bəlaya çevrilir. Əgər pandemiyanın başladığı ilk vaxtlarla müqayisə etsək görürük ki, pandemiya başlayanda 2 ay müddətində dünyada cəmi 100 min insan koronavirusa yoluxmuşdusa, indi yalnız 24 saat ərzində 180 mindən çox insan yoluxur. Bu, onu göstərir ki, bu virus son dərəcə sürətlə yayılmağa meyilli bir virusdur. Ölkəmizdə də rəqəmlər təxminən dediyim rəqəmlərə yaxındır. İstərdim, Azərbaycanla bağlı hörmətli millət vəkillərinin nəzərinə yeganə bir rəqəmi çatdırım. Son 14 gün ərzində ölkəmizdə COVID-19-a yoluxanların sayı 50 faiz artıb. Bu, çox ciddi bir rəqəmdir və bu artım da davam edir.

Yoluxanların sayının artması Azərbaycan səhiyyəsinə, Azərbaycan səhiyyə sisteminə çox ciddi təzyiq edərək böyük gərginlik yaradır. Düzdür, bu gün Azərbaycan səhiyyəsinin maddi-texniki bazasının möhkəm olması, həkim kadrlarımızın, tibb işçilərimizin professionallıq səviyyəsinin yüksək olması hələ COVID-19-u nəzarətdə saxlaya bilər. Ancaq buna baxmayaraq, xəstəxanalarımızda, bütövlükdə, müalicə müəssisələrimizin hamısında böyük gərginlik hiss olunur.

Bir daha onu da qeyd etmək istəyirəm ki, pandemiya başlayan vaxtlarda xəstəxanalarımıza, tibb müəssisələrimizə müraciət edən xəstələrin sayı və onların ağırlıq dərəcəsi çox fərqli idi. Bu gün Azərbaycanda səhiyyə müəssisələrinə, klinikalara müraciət edən xəstələrin tam əksəriyyəti ağırlaşmış vəziyyətdə müraciət edirlər, reanimasiya və süni tənəffüs aparatına, süni tənəffüsə ehtiyacı

olan xəstələrin sayı da get-gedə artır.

Dünyada yoluxanların sayının sürətlə artmasına baxmayaraq, Avropanın bir neçə ölkəsində artıq koronavirus ilə bağlı vəziyyət sabitləşib. Nəyin hesabına? Bilirsiniz ki, koronavirus üçün bu gün əlimizdə spesifik təsirə malik bir dərman və ya spesifik profilaktika üsulları yoxdur. O ölkələrdə ki sabitləşib və yoluxanların sayı azalır, onlar yalnız epidemiya əleyhinə tədbirlərin həyata keçirilməsi, karantin rejiminə ciddi əməl edilməsi, qoruyucu vasitələrdən, bütövlükdə, insanların hər birinin istifadəsi sayəsində bunu əldə ediblər.

Bilirsiniz ki, ölkəmizdə koronavirusla mübarizə üçün möhtərəm cənab Prezidentimizin rəhbərliyi altında genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilibdir. Bütün lazımi tədbirlərin həyata keçirilməsi bu gün də davam edir. Əgər biz bu gün ciddi sanitari rejimi dövründə ölkəmizdə belə bir yoluxma sürətini, yoluxmanın artmasını görürüksə, demək, biz sanitari qaydalara, əks epidemik tədbirlərə ciddi riayət eləmirik. Təkcə bir misal çəkmək istəyirəm. Əgər yoluxmuş insan ilə sağlam insan arasında təmasda hər ikisi tibbi maskadan istifadə edərsə, yoluxma faizi cəmi 1,5 faiz təşkil edir. Belə rəqəmləri mən fiziki məsafənin saxlanması, gigiyenik tədbirlərin görülməsi ilə bağlı da deyə bilərəm.

İstərdim qeyd edim, Siyavuş müəllim öz çıxışında toxundu. Düzdür, ölkəmizdə böyük təbliğat gedir, həm millət vəkillərimiz, həm də ölkəmizin ziyalıları, tanınmış insanları televiziyalarda, sosial mediada geniş təbliğat işləri aparırlar. Ancaq çox təəssüflər olsun ki, sosial mediada biz antitəbliğata da rast gəlirik. Bu da insanlar arasında çəşqınlıq yaradır və karantin qaydalarına riayət etmələrinə mane olur. Mən istərdim, bizim hər birimiz

dərk edək, hər bir azərbaycanlı bilməlidir ki, bu qoruyucu tədbirlərə, karantin tədbirlərinə ciddi riayət etməsək, bu virus hər birimizin yanında olacaq və hər birimizin ailəsinə gələcək, hər birimizi yoluxduracaq və bizim hər birimiz bu gün xəstəxana çarpayısında süni tənəffüs aparatına bağlanmış o insanın yerində ola bilərik.

Ona görə mən də hesab edirəm ki, əks epidemioloji tədbirləri, karantin tədbirlərini, qoruyucu vasitələrdən istifadə ilə bağlı bütün tədbirləri biz sərtləşdirək. Bütün tədbirləri çox sərtləşdirək. Yəni hadisələr göstərir ki, bu gün mövcud tədbirlər o qədər öz səmərəsini vermir. Bu, yoluxanların sayının artması ilə bağlıdır.

Möhtərəm cənab Prezidentimiz Gəncədə çıxış edərkən qeyd etdi ki, koronavirusla mübarizə bir milli təhlükəsizlik məsələsidir. Doğrudan da, bu, son dərəcə böyük əhəmiyyət kəsb edən bir məsələdir.

Son olaraq istərdim onu qeyd edirəm ki, koronavirusla biz hələ uzun müddət yan-yana olmağa məhkumuq. Bizim hər birimiz koronavirusla davranışa adət etməliyik, öyrənməliyik və koronavirusdan özümüzü necə qorumağı öyrənməliyik. Mənə belə gəlir ki, bu qanun layihəsi çox vaxtında müzakirəyə çıxarılmış qanun layihəsidir. Karantin qaydalarını pozanlara qarşı bizim qanunlarımız, cəza tədbirlərimiz çox ciddi sərtləşdirilməlidir. Burada heç bir güzəşt ola bilməz. Mən bu qanun layihəsini dəstəkləyirəm və hörmətli deputat həmkarlarımı da dəstəkləməyə çağırıram. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Əhliman müəllim. Hörmətli həmkarlar, 21 nəfər yazılıb. Əgər etiraz etmirsinizsə, səsə qoyaq.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.29 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, məlumat verin.

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, xatırladım ki, kim çıxış etmək istəyirsə, kim yazılmışdısa, öz çıxışlarını katibliyə təhvil verə bilər.

Hörmətli həmkarlar, qeyd edim ki, gündəliyin növbəti 7 məsələsi, yəni 2-ci məsələdən başlamış 8-ci məsələ də daxil olmaqla üçüncü oxunuşda olan qanun layihələridir.

Gündəliyin 2-ci məsələsi “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsidir. Məsələyə dair məlumat vermək üçün mən Regional məsələlər komitəsinin üzvü Kamran Bayramova söz vermək istəyirəm. Kamran müəllim, buyurun.

K.Bayramov, *Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin üzvü.*

Çox sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli həmkarlar! Plenar iclasımızda üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılan “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın bələdiyyə aktlarının baxılması və araşdırılması fəaliyyətinin təkmilləşdiril-

məsini, inzibati nəzarət icraatının daha səmərəli, dolğun və hərtərəfli şəkildə həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Layihəyə ikinci oxunuşda baxılması zamanı komitəyə heç bir təklif daxil olmamışdır. Odur ki, layihənin səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Sualı olan, çıxış edən yoxdur. Xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.31 dəq.)
Lehinə	80
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	81
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, sizdə vəziyyət necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, beləliklə, qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, biz gündəliyin 3-cü məsələsinə keçirik. “İcra məmurları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirəyə təqdim olunur. Məsələ haqqında, Nizami müəllim, mən yenə də Sizə söz verirəm. Buyurun.

N.Səfərov. Çox sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli deputatlar, xanımlar və cənablar. Təqdim edilmiş layihə Probasiya Xidmətinin əməkdaşlarının maddi və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, habelə xidmətin maddi-texniki təminatının yaxşılaşdırılmasına yönəlmişdir. Qanun layihəsi iki oxunuşda qəbul edilmişdir. Hazırda

komitəyə hansısa bir təklif daxil olmamışdır. Bunu nəzərə alaraq, xahiş edərdim, üçüncü oxunuşda münasibət bildirəsiniz.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Nizami müəllim. Çıxış etmək istəyən yoxdur. Sual vermək istəyən də, görürəm ki, yoxdur. Beləliklə, hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, qanun layihəsinin üçüncü oxunuşda qəbul edilməsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.33 dəq.)
Lehinə	79
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	2
İştirak edir	82
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, saydınız orada, neçədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, indi isə gündəliyin 4-cü məsələsinə keçirik. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi. Mən yenə də Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami müəllimə söz verirəm. Nizami müəllim, buyurun.

N.Səfərov. Çox sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli deputatlar. İnzibati Xətalər Məcəlləsində təklif edilən dəyişiklik telekommunikasiya operatoru və provayderi tərəfindən sorğuların müəyyən edilmiş müddətdə cavablandırılmamasına görə inzibati məsuliyyət nəzərdə tutur.

Bu qanun layihəsi də iki oxunuşda qəbul edilmişdir. Hazırda üçüncü oxunuşdadır. Həmçinin nəzərə almaq lazımdır ki, komitəyə heç bir təklif daxil olmamışdır. Xahiş edirəm, münasibət bildirəsiniz.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Nizami müəllim. Sual vermək, çıxış etmək istəyən yoxdur. Hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, qanun layihəsinə üçüncü oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.34 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	82
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, buyurun.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, beləliklə, qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, gündəliyin növbəti 3 məsələsi, yəni 5-ci, 6-cı və 7-ci məsələləri Milli Məclisə cənab Prezidentin bir məktubu ilə daxil olub. Bu 3 qanun layihəsi məzmun və mahiyyətə çox yaxındır. Ona görə də mən təklif edirəm ki, layihələr barəsində ümumi məlumat verilsin, müzakirə də birlikdə aparılsın, ancaq səsverməni biz ayrılıqda keçirəcəyik.

Gündəliyin 5-ci məsələsi Azərbaycan Respublikasının Cəzaların İcrası Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında, 6-cı məsələsi Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında və 7-ci məsələsi İnzibati Xətalər Məcəlləsində

dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələridir. Layihələr barəsində, Nizami müəllim, mən yenə də Sizə söz verəcəyəm. Buyurun.

N.Səfərov. Sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli deputatlar. Hər 3 qanun elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi ilə bağlıdır. Birinci və ikinci oxunuşda qanunların konsepsiyaları bəyənilmişdir. Müzakirə keçirilmiş və iki oxunuşda qəbul edilmişdir. Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinə heç bir təklifin daxil olmamasını nəzərə alaraq, xahiş edərdim, üçüncü oxunuşda səsə qoyasınız.

Sədrlik edən. Nizami müəllim, çox sağ olun. Mən görürəm, Hicran xanım yazılıb. Hicran xanım, çıxış etmək istəyirsiniz? Buyurun.

H.Hüseynova. Çox sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli həmkarlar, bilirəm ki, bu, artıq üçüncü oxunuşdur. Cəzaların icrasına nəzarət sahəsində müasir texnologiyalardan istifadə edilməsi çox böyük bir irəliləyişdir. Bu, sui-istifadə hallarının qarşısının alınmasında çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Beynəlxalq təcrübədə də elektron nəzarət vasitələrindən geniş istifadə edilir. Təklif edilən bu layihələrdə ictimai işlər növündə cəzaların icrasına elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi təklif olunur və göstərilir ki, cəzaya məhkum edilmiş şəxs həmin vasitənin işlək vəziyyətdə saxlanması üçün üzrsüz səbəbdən ona xidmət etmədikdə, bu, icranın pozulması deməkdir. Qanun layihələrində hansı səbəblərin üzrlü olduğu göstərilmədiyindən gələcəkdə icra prosesində sui-istifadə hallarının yaranmasına səbəb ola bilər. Məsələn, icra məmuru öz subyektiv yanaşmasından irəli gələrək pozuntu halını üzrlü kimi qiymətləndirə bilər. Yaxşı olar ki, layihələrdə də bu boşluq aradan qaldırılsın. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, Hicran xanım. Hörmətli həmkarlar, indi isə, mən qanun layihələrini bir-bir səsə qoyacağam. Beləliklə, xahiş edirəm, 5-ci məsələnin, yəni Cəzaların İcrası Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin üçüncü oxunuşda qəbul edilməsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.38 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, sizdə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi qəbul edildi.

İndi isə, hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinə üçüncü oxunuşda münasibət bildirək. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.38 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, buyurun.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, indi isə, xahiş edirəm, biz 7-ci məsələyə, yəni İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin üçüncü oxunuşda qəbul edilməsinə münasibət bildirək. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.39 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	82
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, sizdə vəziyyət necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, biz 8-ci məsələyə keçirik. Gündəliyin 8-ci məsələsi “Telekommunikasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin üçüncü oxunuşudur. Layihəni İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili təqdim edəcək. Tahir müəllim, buyurun.

T.Mirkişili, *Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri.*

Çox sağ olun, hörmətli Sədr. Hörmətli həmkarlar, qanun layihəsi üçüncü oxunuşda olduğu üçün qeyd edirəm ki, ikinci oxunuşdan keçən müzakirə əsasında mətnin dəyişikliyinə səbəb olacaq hər hansı bir təklif olmamışdır. Layihə, ümumilikdə, az domeninin həm inzibatçısının müəyyən edilməsi, həm də tariflərin müəyyən edilməsi baxımından qəbul olunan bir dəyişiklikdir. Səsə qoymağınızı xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Tahir müəllim. Çıxış etmək istəyən, sualı olan yoxdur. Beləliklə, hörmətli həmkarlar, mən məsələni səsə qoyuram. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.40 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	82
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, sizdə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, beləliklə, qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, üçüncü oxunuşda olan qanun layihələri başa çatdı. Gündəliyin növbəti 2 məsələsi, yəni 9-cu və 10-cu məsələləri uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Ona görə bu layihələr bir oxunuşda qəbul ediləcəkdir. Beləliklə, gündəliyin 9-cu məsələsinə keçirik. 9-cu məsələ Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, “Prokurorluq haqqında”, “İcra məmurları haqqında”, “Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında”, “Dövlət qulluğu haqqında”, “İcra haqqında”, “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında”, “Ələt azad iqtisadi zonası haqqında” və “Mediasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsidir. Məsələyə dair məlumat vermək üçün mən yenə də, Nizami müəllim, Sizdən xahiş edəcəyəm. Buyurun.

N.Səfərov. Çox sağ olun, xanım Sədr. Hörmətli deputatlar, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında Cinayət-Prosessual Məcəllə

ləsində, “Prokurorluq haqqında”, “İcra məmurları haqqında”, “Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında”, “Dövlət qulluğu haqqında”, “İcra haqqında”, “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında”, “Ələt azad iqtisadi zonası haqqında” və “Mediasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini Milli Məclisin baxışına təqdim etmişdir. Qanun layihəsi uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Onun əsas məqsədi Azərbaycan Respublikasının məhkəmə sistemində həyata keçirilmiş təşkilati-hüquqi dəyişikliklərin müvafiq qanunlarda terminoloji cəhətdən əks etdirilməsindən ibarətdir.

Xatırlatmaq istərdim ki, 2019-cu il iyulun 9-da “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilərək inzibati-iqtisadi məhkəmələrin əsasında yeni inzibati və kommərsiya məhkəmələri yaradılmışdır. 2020-ci ilin yanvar ayının 1-dən qüvvəyə minmiş həmin qanunun tətbiqi ilə əlaqədar yuxarıda adıçəkilən qanunlarda dəyişikliklər təklif olunub. İsmnin müvafiq hallarında “inzibati” və “iqtisadi” sözlərinin “kommərsiya” və ya “inzibati” sözləri ilə, “iqtisadi mübahisələr” sözlərinin “kommərsiya mübahisələri” sözləri ilə, “inzibati- iqtisadi məhkəmələr” sözlərinin “inzibati məhkəmələr və kommərsiya məhkəmələri” sözləri ilə, “inzibati-iqtisadi məhkəmə” sözlərinin “inzibati məhkəmə” sözləri ilə əvəz edilməsi təklif olunur. Qanun layihəsinin qəbulu daxili qanunvericilik sistemində vahid terminoloji yanaşmanı təmin edəcəkdir. Xahiş edirəm, layihənin qəbul olunmasına səs verəsiniz.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Nizami müəllim. Tahir müəllim, bu qanun layihəsinə Sizin komitədə də baxılıb. Sözlünüz varmı?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Yoxdur. Təşəkkür edirəm. Hörmətli həmkarlar, qanun layihəsi barədə kimsə çıxış etmək istəyirmi? Yox. Qanun layihəsini səsə qoyuram. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.44 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, məlumat verin.

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, gündəliyin 10-cu məsələsi “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsidir. Məsələ haqqında İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi sədrinin müavini Əli Məsimli məlumat verəcək. Əli müəllim, buyurun.

Ə.Məsimli, *Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi sədrinin müavini.*

Çox sağ olun, hörmətli Sədr. Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsinə həsr olunmuş bu dəyişiklik sözügedən qanunun 2-ci maddəsinə aiddir. O qanunun 2-ci maddəsi isə qanunun tətbiq dairəsi ilə bağlıdır. Mövcud mətn belədir ki, “Bu Qanun(bu Qanunun 3.2-ci, 7.1-7.3-

cü, 7.5-7.10-cu, 8-ci, 11.1-ci, 12-ci, 13-cü, 34.1-ci maddələri... istisna olmaqla) vergi yoxlamalarına, tikintiyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar yoxlamalar və maliyyə bazarları sahəsində aparılan yoxlamalara şamil edilmir”. Həmin mətni mən yenidən oxumuram, “tikintiyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar yoxlamalara münasibətdə isə həmçinin 26-cı maddəsi”də.

Deməli, 26-cı maddə məhsulların nümunələrinin götürülməsi və onların tətbiqi (sınağı) ilə bağlı işlərin (xidmətlərin) dəyərinin ödənilməsinə həsr olunmuşdur. Ona görə də Sizin qeyd etdiyiniz kimi, bu dəyişiklik uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır və iki cəhətdən mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Birinci, fikir verək, əgər sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi məsələsindən sonra sahibkarların maraqlarının müdafiəsi məsələsi də bu qanunun başlığında öz əksini tapırsa, deməli, bu qanunun içərisində də sahibkarların maraqları öz əksini tapmalıdır. Beləliklə də, həmin 26-cı maddədə məhsul nümunələrinin götürülməsi yoxlayıcı orqan tərəfindən götürülən məhsul nümunələrinin dəyərinin məhsul nümunələri götürülən sahibkarlara tam ödənilməsi şərti ilə həyata keçirilir. Yəni bu, sahibkarların maraqlarının müdafiəsi nöqtəyi-nəzərdən əhəmiyyət kəsb edir, bir. İkinci, bundan da mühüm əhəmiyyətli məqam ondan ibarətdir ki, əgər belə yoxlamalar olacaqsə, sahibkarların təqdim etdiyi həmin tikinti materiallarının keyfiyyətinə diqqət olacaq, keyfiyyətin yüksəldilməsinə stimül yaradacaq. Bu iki məqamın vacibliyini nəzərə alaraq, dəyişikliyə səs verməyinizi xahiş edirəm. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Əli müəllim. Sualı olan,

çıxış etmək istəyən? Yoxdur. Beləliklə, mən məsələni səsə qoyuram. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.47 dəq.)
Lehinə	77
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	78
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, sizdə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, gündəliyin qalan 7 məsələsi, yəni 11-ci məsələdən başlamış 17-ci məsələ də daxil olmaqla, ikinci oxunuşda olan qanun layihələridir və onu da qeyd edim ki, növbəti 4 məsələ, yəni 11-ci, 12-ci, 13-cü və 14-cü məsələlər cənab Prezidentin bir məktubu ilə daxil olub.

Gündəliyin 11-ci məsələsi Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında, 12-ci məsələsi “Notariat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə, 13-cü məsələsi “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə, 14-cü məsələsi isə “Dövlət torpaq kadastrı, torpaqların monitorinqi və yerquruluşu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələridir. Bu qanun layihələri məzmun və mahiyyətə bir-birinə yaxındır. Ona görə də, etiraz etmirsinizsə, layihələrə dair ümumi məlumat verilsin, biz müzakirəni birlikdə apararaq, ancaq səsverməni ayrılıqda keçirək. Qanun layihələri

barədə məlumat vermək üçün, Tahir müəllim, mən Sizə söz vermək istəyirəm. Tahir Mirkişili, buyurun.

T.Mirkişili. Çox sağ olun, xanım Sədr. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, bütün bu 4 məsələnin mahiyyəti, demək olar ki, eynidir. Nədən ibarətdir bu mahiyyət? Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda 2018-ci ildən etibarən elektron notariat, elektron icra və elektron məhkəmə sistemləri fəaliyyətə başlamışdır və getdikcə fəaliyyətini genişləndirən bu sistemlərin digər informasiya sistemləri də məlumat mübadiləsi zərurəti yaranır. Xüsusən də bu məlumat mübadiləsi vergilər, sosial sığorta və torpaq məlumatları ilə bağlı olan məlumatların alınması və ötürülməsini özündə birləşdirir. Bu cəhətdən baxsaq, bu mübadilə, əslində, qanun tərəfindən hökmən tənzimlənmişdir, çünki bunun xarakteri “Fərdi məlumatlar haqqında” Qanunun şərtlərinə uyğun olmalıdır.

Ona görə edilən dəyişiklik məhz belə bir qanuni əsasın yaradılmasını özündə ehtiva edir. Bu, artıq ikinci oxunuşdur. Birinci oxunuşda Milli Məclisin üzvlərindən heç kimdən mətn dəyişməsi ilə bağlı hər hansı bir təklif olmamışdır. Odur ki, mətni olduğu kimi saxlamaqla səsə qoymağınızı xahiş edirəm. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Tahir müəllim, çox sağ olun. Qanun layihələrinə Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu, Əmək və sosial siyasət, Aqrar siyasət komitələrində də baxılıb. Bu komitələrdən əlavə sözü olan varmı?

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Mən qanun layihələrini əvvəlcə əsas kimi, sonra isə maddə-maddə və daha sonra həmişə olduğu kimi, bütövlükdə səsə qoyacağam. Xahiş edirəm, indi Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin

ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilməsinə biz münasibət bildirək. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.50 dəq.)
Lehinə	79
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	80
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Deməli, qanun layihəsi əsas kimi qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, indi gərək biz qanun layihəsini maddələr üzrə səsə qoyaq. Bu, kiçik bir layihədir və xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.51 dəq.)
Lehinə	76
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	77
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, sayə bilirsinizmi orada? Məlumat verin.

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

İndi isə, hörmətli həmkarlar, mən Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini ikinci oxunuşda bütövlükdə səsə qoyuram və xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.51 dəq.)
Lehinə	79
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	79
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, “Notariat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilməsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.52 dəq.)
Lehinə	75
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	2
İştirak edir	77
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim, hazırsınız?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, bu qanun layihəsi əsas kimi qəbul edildi.

İndi isə, hörmətli həmkarlar, qanun layihəsini biz maddələr üzrə səsə qoymalıyıq. Bu da kiçik bir layihədir və xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.53 dəq.)
Lehinə	83
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, maddələr üzrə də qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, bu qanun layihəsini biz gərək ikinci oxunuşda bütövlükdə səsə qoyaq. Buyurun, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.53 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	82
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, bütövlükdə də qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, mən “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda əsas kimi səsə qoyuram. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.54 dəq.)
Lehinə	79
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	79
Nəticə: Yetərsay yoxdur	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 19 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi əsas kimi qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, qanun layihəsinə maddələr üzrə münasibət bildirək. Bu da kiçik bir layihədir və xahiş edirəm, səs verin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.54 dəq.)
Lehinə	83
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, buyurun.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

İndi isə qanun layihəsini ikinci oxunuşda bütövlükdə qəbul edək. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.55 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0

Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, indi isə xahiş edirəm, “Dövlət torpaq kadastrı, torpaqların monitorinqi və yerquruluşu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilməsinə münasibət bildirək. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.55 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, orada nəticə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, qanun layihəsinə maddələr üzrə münasibət bildirək. Kiçik bir layihədir və buyurun, səs verin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.56 dəq.)
Lehinə	83
Əleyhinə	0

Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, buyurun.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, maddələr üzrə də qəbul edildi.

İndi isə mən qanun layihəsini ikinci oxunuşda bütövlükdə səsə qoymaq istəyirəm. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 11.56 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim?

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, gündəliyin növbəti 3 məsələsi, yəni 15-ci, 16-cı və 17-ci məsələləri də cənab Prezidentin bir məktubu ilə daxil olub. Gündəliyin 15-ci məsələsi “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə, 16-cı məsələsi “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azər-

baycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə, sonuncu, 17-ci məsələsi isə “Qrant haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələridir. Bu qanun layihələri də məzmun və mahiyyətcə yaxındır. Ona görə də təklif edirəm ki, Milli Məclis Sədrinin müavini, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli hər 3 layihə haqqında ümumi məlumat versin. Fəzail müəllim, buyurun.

F.İbrahimli, *Milli Məclis Sədrinin müavini, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri.*

Təşəkkür edirəm. Hörmətli Sahibə xanım, hörmətli millət vəkilləri. Keçən plenar iclasda və iclasdan sonra keçirilən komitə iclasında bu 3 qanun layihəsi ilə bağlı heç bir irad, təklif və tövsiyə olmadığı üçün bu qanun layihələrinin səsə qoyulmasını təklif edirəm. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Fəzail müəllim. Hörmətli həmkarlar, bu qanun layihələrinə Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu və eyni zamanda, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitələrində də baxılıb. Komitələrdən sözü olan varmı?

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Yoxdur. Çox sağ olun. Çıxış etmək istəyənlər var. Razi Nurullayev, buyurun.

R.Nurullayev. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli deputatlar, qeyri-hökumət təşkilatlarının təsis sənədlərində edilən dəyişikliklərin, qrant haqqında bildirişlərin elektron qaydada təsdiqi, digər sənədlərin də gücləndirilmiş elektron imza ilə göndərilməsi yaxşı haldır. Yaxşı hal olmaqla bərabər, demək istəyirəm ki, bu dəyişikliklər heç də inqilabi dəyişiklik deyil, sadəcə, kağız daşıyıcıda

göndərilən sənədlər indi elektron variantda göndəriləcək. Amma mən bir çox media qurumlarında, internet şəbəkələrində gördüm, bunu inqilabi dəyişiklik kimi təqdim etmək istəyənlər var, hətta o qədər inqilabidir deyirlər ki, guya qeyri-hökumət təşkilatlarının, ümumilikdə, vətəndaş cəmiyyətinin problemləri bununla həll olunacaq.

Bir neçə dəfə hörmətli Azay müəllim, bir neçə dəfə də mən burada bununla bağlı bir neçə narahatlığı dilə gətirmişik. Mən düşünürəm ki, qeyri-hökumət təşkilatlarının çox ciddi problemləri var və bu problemlər həll olunmalıdır. Bu sənədlər göndəriləcək, mahiyyət dəyişmir, yəni qrant haqqında alınan sənədlərin, yaxud nizamnamənin elektron qaydada ora göndərilməsi yenə də problemin həlli deyil, ya kağız ilə, ya belə göndər, qərar verən Ədliyyə Nazirliyindədir və onlar istədiklərinə uyğun, yəni o qanuna uyğun qərar verəcəklər. Yenə də vətəndaş cəmiyyəti üçün bunlar müsbət hal olmayacaq. Bu belədir.

Onun üçün də 2009-cu ildə, 2014-cü ildə “Qeyri-hökumət təşkilatları haqqında”, “Qrant haqqında” qanunlarda məhdudlaşdırıcı düzəlişlər edilib, müddəalar salınıb və o müddəaların tamamilə aradan qaldırılması lazımdır ki, həm də qeyri-hökumət təşkilatları Prezidentin dediyi ictimai nəzarəti həyata keçirə bilsin. Onun üçün də təklif edirəm ki, bu qanunlara biz nə qədər tez baxıb onlara dəyişiklik etsək, bir o qədər də həm cəmiyyət, həm qeyri-hökumət təşkilatları üçün faydalı olar, həm də ictimai nəzarəti professional şəkildə yerinə yetirən təşkilatların da güclənməsi və fəaliyyətinin də göz önündə olması baş verər. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Aqil Abbas. Aqil müəllim, buyurun.

A.Abbas. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sahibə xanım.

Mən qanun layihəsinə səs verəcəyəm, bir problemi nəzərinizə çatdırmaq istədim, ona görə söz aldım. Deməli, karantin dövründə bizim deputat köməkçilərinə icazə vermirlər və nəticədə bizim işlərimiz tökülüb qalır. Onu müzakirə vaxtı deyəcəkdim, alınmadı. Yəni ki, niyə bunlar icazəli deyil? Parlamentin işçiləri, deputatlar, ya başqaları, nə qədər icazəli adamlar var. Amma bizim köməkçilərə icazə vermirlər. Polis saxlayır ki, sənin icazən yoxdur. İndi karantin nə vaxta qədər uzanacaq, hələ onu da bilmirik. Ona görə də, xahiş edirəm, bu məsələni həll edəsiniz ki, köməkçilər də sərbəst hərəkət edə bilsinlər. Çünki onlar bizim sağ əlimizdir. Təşəkkür edirəm, Sahibə xanım.

Sədrlik edən. Sağ olun, Aqil müəllim. Baxırıq, Səfa müəllim operativ qərargahla danışıq. Eyni zamanda, bu gün bizim köməkçilərimizin hamısı elə onlayn rejimində işləyir. Amma yenə də Aqil müəllim, Səfa müəllimdən xahiş edəcəyəm, bununla bağlı operativ qərargah ilə danışacaq. Vüqar Bayramov. Buyurun, Vüqar müəllim.

V.Bayramov. Çox təşəkkür edirəm, xanım Sədr. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli millət vəkili, mən dəyişikliklərlə bağlı çox qısa olaraq öz fikrimi bildirmək istədim. Eyni zamanda, tövsiyə xarakterli bir məsələni, bir təklifi səsləndirmək istədim.

Əvvəla, təklif edilən dəyişikliklər mütərəqqidir və təbii ki, mən həmin dəyişikliklərə səs verəcəyəm. Çünki dəyişikliklər qeyri-hökumət təşkilatlarına daha asan, daha şəffaf və elektron formada öz qrantlarının qeydiyyatı ilə bağlı müraciət imkanları verəcək. O baxımdan, tutaq ki, bu, möhtərəm cənab Prezidentin həm vətəndaş cəmiyyətinin rolunun artırılması, həm də şəffaflığın gücləndirilməsi ilə bağlı tövsiyələrinə uyğundur. Bu baxımdan, təbii ki, mən həmin dəyişikliklərə səs verəcəyəm.

Sadəcə, tövsiyə xarakterli bir təklifi səsəndirmək istərdim. Bildiyiniz kimi, 2019-cu ildə bütövlükdə qrantların dövrüyyəsi 213 milyon manat olub. Həmin qrantların yalnız 4 milyon manatı QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən verilib. Digər 209 milyon manat qrant digər dövlət qurumları tərəfindən təklif olunub və təbii ki, qeyri-hökumət təşkilatları daha çox Dövlət Dəstəyi Şurasının təklif etdiyi layihələrdə və proqramlarda iştirak edə bilirlər. Nəzərə alsaq ki, QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən elektron, səlis sistem formalaşdırılıb və həmin sistem imkan verir ki, qeyri-hökumət təşkilatları elektron qaydadada həm layihələri təqdim etsinlər, həm də layihələrin elektron qiymətləndirilməsi aparılsın və hətta müqavilənin elektron bağlanması həyata keçilsin. O baxımdan, mən tövsiyə edərdim ki, digər dövlət qurumları da öz qrantlarını səlis sistem vasitəsilə təqdim etsinlər.

Düşünürəm ki, bunun qanunvericiliyə daxil edilməsi də mümkündür. Nəticə etibarlı ilə bu, imkan verəcək ki, həmin vəsaitlərə qeyri-hökumət təşkilatlarının çıxış imkanları artırılınsın, qeyri-hökumət təşkilatları yalnız qrantın qeydiyyatı deyil, eyni zamanda, layihələri elektron olaraq təqdim etsinlər, elektron müqavilə bağlasınlar. Bu, həm müasir dövrün çağırışlarına, həm də şəffafılıqla bağlı cənab Prezidentin müəyyənləşdirdiyi prioritetlərə uyğundur. Eyni zamanda, təbii ki, pandemiya dövründə elektron müraciət və elektron müqavilə mexanizminin tətbiqi daha məqsədəuyğun olardı. O baxımdan, mən tövsiyə edərdim ki, yalnız QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən deyil, eyni zamanda, digər dövlət qurumları tərəfindən təqdim olunan qrantlar səlis sistem vasitəsi ilə, yəni elektron olaraq həyata keçirilsin və qeyri-hökumət təşkilatlarına da səlis sistem vasitəsilə həmin vəsaitlərə müraciət imkanları

yaradılsın. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Siyavuş Novruzov. Siyavuş müəllim, buyurun.

S.Novruzov. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Müzakirə olunan məsələ onsuz da gündəliklə əlaqədar deyil, gündəliyə, qanun layihəsinə hamımız səs veririk. Burada elektron variantdan söhbət gedir.

Sadəcə olaraq, bir məsələni diqqətə çatdırmaq istəyirdim ki, 2012-ci ildə bu dəyişiklik olunan vaxt həm qeyri-hökumət təşkilatları, həm də qrant ilə bağlı olan məsələlər nədən irəli gəlirdi? Xaricdən maliyyələşən qeyri-hökumət təşkilatları vardı, burada şəffaflığın təmin olunması üçündü. Gələn mənbə də, sərf olunan mənbə də bəlli deyildi. Hər bir partiya, müxtəlif siyasi partiyalar, demək olar ki, bilirsiniz, – hansı partiyalar nəzərdə tutulur, – bunlar hərəsi özünə 5–6 qeyri-hökumət təşkilatı yaratmışdı və xaricdən gələn maliyyə onun vasitəsilə həmin partiyaların maliyyələşməsinə yönəldilirdi. Bizim qanunvericiliyə uyğun da belədir ki, siyasi partiya xaricdən maliyyələşə bilməz. Siyasi partiya vətəndaşlığı olmayan şəxs, xarici vətəndaş maliyyə verə bilməz. Bununla əlaqədar olaraq, qanunda dəyişiklik olundu və tətbiq olundu ki, gələn maliyyənin mənbəyi bilinsin, şəffaflığı təmin olunsun. Oğurluq, başqa bir şey deyilsə, düzgün maliyyədirsə, bu təqdim olunsun, istər Ədliyyə Nazirliyinə, istərsə də Maliyyə Nazirliyinə bu hesabatlar təqdim olunsun. Məsələ bundan ötrüdür. Düzdür, o təşkilatları maliyyələşdirən çox xarici təşkilatlar da çox suallar qaldırdı, müxtəlif mənbələrə müraciət etdilər. Amma bu, doğrudan da, hər bir dövlətin təhlükəsizliyinin qorunması üçün vacib olan amillərdən biridir. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun, Siyavuş müəllim. Novruzəli

Aslanov. Novruz müəllim, buyurun.

N.Aslanov. Hörmətli Sədr, mənə söz verdiyinizə görə təşəkkür edirəm. Mən də, təbii ki, bu qanun layihəsinə müsbət səs verəcəyəm. Amma keçən iclaslarda Azay müəllimin qaldırdığı məsələni xüsusi olaraq qeyd etmək istəyirəm. Burada Siyavuş müəllim də öz fikirlərini söylədi. Tamamilə doğrudur ki, bu düzəlişlərin bizim tərəfimizdən qəbul olunmasının bir məqsədi var idi, şəffaflığın təmin olunması və gələn gəlirlərin, ümumiyyətlə, mənbələrinin bilinməsi. Bunu biz bildik. Amma Siz bilirsiniz ki, pandemiya dövründə bu hadisələr baş verən zaman da bir çox qeyri-hökumət təşkilatları var ki, o cümlədən onlar humanitar sahədə öz fəaliyyətlərini həyata keçirirlər. Heydər Əliyev Fondunu misal gətirmək istəyirəm. Qızıl Aypara Cəmiyyəti. 2007-ci ildə “Qızıl Aypara cəmiyyəti haqqında” Qanun qəbul olundu. Bu qanun nəticəsində bu gün biz öz fəaliyyətimizi davam etdiririk. Bu pandemiya dövründə mən fürsətdən istifadə edib, ədliyyə nazirinə öz minnətdarlığımı, təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Çox qısa bir müddətdə belə demək olar ki, bizə yaşıl dəhliz yaratmaq şərti ilə biz bütün humanitar əməliyyatlarımızı həyata keçirə bildik.

Mənə elə gəlir, gələcəkdə bu qanunlarda belə bir dəyişiklik etmək lazımdır ki, bu fəaliyyəti həyata keçirən humanitar təşkilatlara xüsusi münasibətlə yanaşsın. Hörmətli Sədr, o cümlədən biz digər ölkələrin nümunələrini də götürə bilərik. Bildiyiniz kimi, bir çox ölkələrdə müvafiq fondlar var. İran İslam Respublikasında İmam Xomeyni adına komitə fəaliyyət göstərir. Mən hesab edirəm ki, bugünkü gündə bizim Azərbaycanda xüsusi olaraq Heydər Əliyev Fondunun hər bir cəhətdən, ictimai, siyasi həyatımızda, humanitar sahədə fəaliyyətini nəzərə alaraq, Heydər

Əliyev Fondu haqqında qanun layihəsi hazırlanmalı və qəbul olunmalıdır. Bizim müvafiq komitələr tərəfindən qanun layihəsi hazırlanmalıdır. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Hörmətli həmkarlar, müzakirələr bitdi. Çıxış etmək istəyən yoxdur. Mən qanun layihələrini ardıcıl səsə qoyacağam. Beləliklə, “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilməsinə münasibət bildirməyinizi xahiş edirəm.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.10 dəq.)
Lehinə	85
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	85
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, məlumat verin.

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, indi isə qanun layihəsinə biz maddələr üzrə səs verməliyik. Bu, kiçik bir layihədir. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.10 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, buyurun.

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, qanun layihəsinə ikinci oxunuşda bütövlükdə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.11 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, sizdə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, indi isə xahiş edirəm, “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edək. Buyurun, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.11 dəq.)
Lehinə	83
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, sizdə necədir?

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi əsas kimi qəbul edildi.

İndi isə biz qanun layihəsinə maddələr üzrə münasibət bildirməliyik. Bu da kiçik bir layihədir. Xahiş edirəm, səs verin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.12 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	3
İştirak edir	85
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim.

Ş.Şabanov. Lehinə 16 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, maddələr üzrə də qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, biz qanun layihəsinə ikinci oxunuşda bütövlükdə münasibət bildirməliyik. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.12 dəq.)
Lehinə	83
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim.

Ş.Şabanov. Lehinə 17 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, mən “Qrant haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda əsas kimi səsə qoymaq istəyirəm. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.13 dəq.)
Lehinə	82
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	83
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi əsas kimi qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, qanun layihəsini maddələr üzrə mən səsə qoyacağam. Kiçik bir layihədir və xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.13 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	84
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim, buyurun.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, maddələr üzrə də qəbul edildi.

İndi isə hörmətli həmkarlar, biz bu qanun layihəsinin ikinci oxunuşda bütövlükdə qəbul edilməsinə münasibət bildirməliyik. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.14 dəq.)
Lehinə	84
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	85
Nəticə: Qəbul edildi	

Şakir müəllim.

Ş.Şabanov. Lehinə 18 səs verilmişdir.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, biz gündəliyimizin bütün məsələlərini müzakirə etdik. Bununla da bizim iclasımız başa çatdı. Sağ olun, sabah iclasımız var.

EDİLMƏMİŞ ÇIXIŞLARIN MƏTNLƏRİ

29 iyun 2020-ci il

Sadiq Qurbanov. Dəyərli Sahibə xanım, hörmətli deputatlar! Nizami müəllimə ətraflı təqdimatına görə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Hamınıza məlumdur ki, pandemiyanın ilk vaxtlarında dövlət başçısının qabaqlayıcı tədbirləri və vətəndaşlarımızın məsuliyyətli davranışı olduqca müsbət nəticələrə səbəb oldu. May ayının əvvəllərinə qədər sağalananların sayının yoluxanların sayına nisbətdə çox olması səbəbi ilə operativ qərargah vətəndaşları düşünərək və bu tendensiyaya arxalanaraq tətbiq olunan karantin rejimində müəyyən yumşalmalar etdi. Çox təəssüf ki, bu yumşalmalardan sonra xəstələrin sayının kəskin artmasını müşahidə edirik. Qeyd edək ki, bu günədək Azərbaycanda ümumilikdə 16424 nəfər virusa yoluxub. Onlardan 9026 nəfəri sağalıb, 198-i isə dünyasını dəyişib. Aktiv koronavirus xəstələrinin sayı 7200 nəfər təşkil edir.

Məsələni təhlil etdiyimiz zaman görürük ki, bu xoşagəlməz artımın kökündə yumşalmadan sui-istifadə edən bəzi vətəndaşlarımızın məsuliyyətsizliyi durur. Təqdim olunan qanun layihəsi də məhz vətəndaş məsuliyyətinin artırılmasına, eləcə də yoluxma, yoluxdurma hallarının minimuma endirilməsinə xidmət edir. Əslində, bu qanunun əsas mahiyyəti epidemiya, karantin şəraitində ehtiyac olmadan bayıra çıxaraq özünün və digərlərinin sağlamlığını təhlükəyə atmanın qarşısını almaq üçündür.

İkincisi isə, mövcud qaydalar əsasında rəsmi icazəniz varsa, müəyyən öhdəliklər daşınmalıdır və çox sadə qayda ilə:

1. Qapalı məkanda maska geyin.

2. Açıq məkanda məsafə saxla.

Gəlin etiraf edək ki, qaydaların pozulmadığı halda heç kimə cərimələr tətbiq olunmur. O ki qaldı cərimələrin artırılmasına, bunun istər fiziki, istər hüquqi, istərsə də vəzifəli şəxslərin məsuliyyətinin artmasına xidmət edəcəyinə inanıram. Praktika göstərir ki, istənilən cəmiyyətdə cərimələrin yüksək olması məsuliyyətliliklə düz mütənəsiblik təşkil edir. Cənab Prezidentimiz İlham Əliyev dəfələrlə vurğulayıb ki, Azərbaycan dövləti üçün ən vacib məsələ vətəndaşların sağlamlığının qorunmasıdır. Mən də bu gün vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyini düşünərək bu layihənin lehinə səs verəcəyəm və həmkarlarımı da müsbət səs verməyə dəvət edirəm.

Malik Həsənov. Hörmətli Sədr, hörmətli həmkarlar! Bu gün müzakirəmizə təqdim edilmiş “Sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununda təklif edilən dəyişikliklər aktualdır və müasir çağırışlara cavab verir. Təqdim edilən dəyişikliklərin əsas hədəfi möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin sahibkarlara münasibətdə daim ortaya qoyduğu sahibkarlığın müdafiəsi siyasətinin əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsidir.

Hamımıza məlumdur ki, milli sahibkarlığı formalaşdırmadan iqtisadi tərəqqiyə nail olmaq mümkün deyildir. Bu baxımdan, son illər tikinti sektoruna dövlət dəstəyinin artırıldığını görməkdəyik. Məhz həmin yanaşmanın nəticəsidir ki, əvvəlki illərlə müqayisədə bu sektorda şəffafıq artmış, lazımsız sənəd dövriyyəsinin həcmi əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır. Bu gün təklif edilən dəyişikliklərlə biz bu sahəyə dəstəyi və diqqəti bir qədər də

artırmış oluruq. İstehsal edilən tikinti materiallarının nümunələrinin tədqiqi üçün tutulacaq xidmət haqlarının məhz yoxlayıcının hesabına ödənilməsi tikinti şirkətlərinin xərclərinin nisbətən azaldılması baxımından əhəmiyyətli-dir ki, bu da, təbii, son nəticədə tikinti layihələrinin qiymətlərinə öz təsirini göstərəcəkdir.

Ümumiyyətlə, hesab edirəm ki, biz tikinti sektorunda qiymətin formalaşdırılması məsələlərinə yenidən geniş şəkildə baxmalıyıq. Götürək hamını daha çox düşündürən mənzil bazarını. Aparılmış monitorinqlər göstərir ki, bu bazarda yeni tikilmiş binalarda qiymətlər xeyli dərəcədə bahadır. Qonşu ölkələrlə qiymətləri müqayisə etsək, Bakı şəhərindəki qiymətlərin İstanbul, Moskva kimi şəhərlərlə az qala eyni, bəzən isə daha baha olmasını görürük. Onu da nəzərə alaq ki, bizdə əhalinin real pul gəlirləri kifayət qədər az olduğundan, yeni mənzillərə sahib olmaq imkanları məhduddur. Təklif edirik ki, gələcəkdə bu sektorda qiymətin tənzimlənməsinə dair xüsusi konsepsiya hazırlansın. Eyni zamanda, sahibkar üçün əlavə yükə çevrilən xidmət haqlarının bəzilərini ləğv edək. Bürokratik maneələri daha da azaldaq, çünki bütün bunların hamısı tikinti qiymətlərinə öz mənfi təsirini göstərir və təbii ki, bundan da ən çox əziyyət çəkən vətəndaşlarımız olur. İllərlə evsiz kirayələrdə yaşamaq məcburiyyətində qalırlar.

* * *

Hörmətli Sədr, hörmətli həmkarlar! Bu gün müzakirəmizə təqdim edilmiş “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda təklif edilən dəyişikliklər aktualdır və müasir çağırışlara cavab verir. Təqdim edilən dəyişikliklərin əsas hədəfi münasibətlərdə elektronlaşma, yəni və

kağız sənəd dövriyyəsinin azaldılmasıdır ki, bu da təqdirəlayiqdir.

Bununla belə, ümumilikdə, qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə dair bəzi fikir və təkliflərimi sizlərlə bölüşmək istərdim. Uzun illərin təcrübəsi göstərir ki, radikal müxalifəti təmsil edən bəzi qüvvələr ölkəmizdə qrant sahəsini öz inhisarlarına almış, buradan xeyli qazanc əldə etmişlər. Eyni zamanda, qrant aldıkları xarici donordardan, sözün həqiqi mənasında, asılı duruma düşmüşlər ki, bu da dövlətimizin təhlükəsizliyinə və daxili sabitliyinə real təhdidlər yaradır. Doğrudur, möhtərəm cənab Prezidentimizin ardıcıl olaraq ortaya qoyduğu siyasi iradəsinin nəticəsində bu qüvvələr artıq neytrallaşdırılmış, xalqa onların kimliyi tanındılmışdır. Lakin düşünürəm ki, gələcəkdə bu kimi halların qarşısının alınması və müxtəlif siyasi məqsədli xarici donorların ölkəmizə ayaq açma bilməmələri üçün bir sıra addımlar atmalıyıq. Həmin addımlar sırasında əsas diqqət yetirilməli məqam ölkəmizdə daxili donorların sayının artırılmasına nail olmaqdır. Təbii ki, bu məqsədlə gələcək illərin büdcə qanunları müzakirə olunaraq təsdiq edilən zaman bu maddə üzrə ayrılmaların miqdarını artırmaq məqsədəuyğun olardı.

Qrantlardan söz düşmüşkən onu da qeyd etməyi vacib hesab edirəm ki, bəzən qrant ayrılmış problemlərə nəzər saldıqda onların bir çox hallarda bəsit, artıq zamanı keçmiş problemlərə həsr edildiyini, əvvəlki onilliklərdə bəlkə də aktual olmuş, dəyirmi masa, konfrans keçirmək, buklet buraxmaq və s. kimi məsələləri əhatə etdiyini görməkdəyik. Yaxşı olardı ki, donorlarımız layihələrə üstünlük verən zaman Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya tanıtılmasına, diaspor fəaliyyətinin genişləndirilməsinə, bu gün aktuallığı artan və günümüzün reallığına çevrilən

məsafədən idarəetmə, distant təhsilin təşkili və s. kimi layihələrə üstünlük versinlər.

Bu sahə üzrə toxunmaq istədiyim digər bir məsələ qeyri-hökumət təşkilatlarının qeydiyyatı prosedurunun bir qədər də yumşaldılması, qeydiyyat üçün keçən zaman müddətinin bir qədər də qısaldılması ilə bağlıdır. Doğrudur, bu sahədə son illər bir sıra mütərəqqi addımlar atılsa da, hesab edirəm ki, bir qədər də sadələşdirilmələrə və yumşaldımlara ehtiyac vardır. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədaqət Vəliyeva. Hörmətli həmkarlar, mən bu gün koronavirus pandemiyası ilə bağlı vəziyyətə dair çağırış etmək, müraciət etmək istəyirəm. İnanıram ki, pandemiya-dan irəli gələn vəziyyət barədə hər birinizin məlumatı var. Bu gün hər kəs dünyada və Azərbaycanda gündə nə qədər insanın koronavirusa yoluxduğunu və vəfat etdiyini göstərən statistika ilə tanışdır. Lakin istərdim ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı pandemiyanın görünməyən tərəfləri barədə məlumatlınsın və bizi nələr gözləyə biləcəyini, hansı təhlükələrlə qarşılaşa biləcəyimizi bilsin.

Son günlərdə ekspertlərin və mütəxəssislərin hesablamalarına görə dünya əhalisinin 60–70 faizi virusa yoluxa bilər. Bu isə 3–4 milyard insanın yoluxması, 150–200 milyona qədər insanın isə pandemiyanın qurbanı olması deməkdir. Hazırda ABŞ, Braziliya, Rusiya, İran, Meksika, Pakistan kimi ölkələrdə gündəlik yoluxma 4–20 min nəfər arasındadır. Azərbaycanda isə 16 mindən çox vətəndaşımız koronavirusa yoluxub. Çox təəssüf olsun ki, 200 nəfərə qədər insan bu virusun qurbanı olub. Vəziyyətin hansı səbəblərdən bu həddə çatması barədə heç düşünmüşük mü? Mart–aprel ayında Azərbaycanda minədək yoluxan var idisə, bu gün bu rəqəm 16 dəfə artıb. Biz əvvəllər koronavirusa gündəlik yoluxanların sayından danışarkən 30–

50, yumşalmadan sonra 100–150, sonrakı mərhələdə 250–350 statistikasını qeyd edirdik. Bu gün isə artıq 500–600 arası yoluxmadan danışırıq. Ölüm hallarından isə söz düşəndə gündəlik eşitdiyimiz 1-2 rəqəmi artıq 6-7 səviyyəsinə yüksəlib. Heç təhlil etmişikmi ki, bu cür dinamika bizə nələr vəd edir?

Nə qədər acı olsa da, artıq etiraf olunmalıdır ki, insanların məsuliyyətsizliyi aradan qalxmasa, karantin qaydalarına riayət edilməsə, yemək-içmək məclisləri, şəxsi istirahət, fərdi maraqlar xalq, dövlət naminə kənara qoyulmasa, bir müddət sonra yoluxanların sayı dəfələrlə artacaq, xəstəxanalarda yer çatışmazlığı olacaq. Ən pisi isə ambulator müalicəyə cəlb olunanlar dərman tapa bilməyəcəklər. Səbəb isə çox açıqdır. Dünyanın heç bir ölkəsinin səhiyyəsi bu cür virus hücumuna hazır deyildi. Təsəvvür edin ki, əgər bu gün tibbi avadanlıqları sifariş verdiyimiz ölkələr öhdəliklərini öz maraqlarına görə yerinə yetirə bilmirlərsə, o zaman sabah dərman istehsalçısı olan ölkələr dərman satmaqdan da imtina edə bilər. O zaman nə edəcəyik? Bəli, dövlətin kifayət qədər pulu var. Bəs, dünyada elə bir ölkə tapılacaqmı ki, bizə lazımı avadanlıqları və dərmanları satsın?

Həmkarlarımdan xahiş edirəm ki, bu və digər təhdid doğuran məsələlərlə bağlı seçicilərinə müraciət etsinlər, onları karantin qaydalarına tam riayət etməyə çağırınsınlar. Jurnalistlərdən xahiş edirəm ki, populizm, sensasiya xətinə informasiya yaymasınlar, sosial şəbəkələrdəki təxribatları ifşa etsinlər, dövlət və xalq əleyhinə ləkələmə kampaniyası aparınları, karantin qaydalarını pozan, maskadan istifadə etməyən insanları sərt ictimai qınağa məruz qoysunlar.

Hüquq mühafizə orqanlarından xahişim isə odur ki, cərimələrin artırılması ilə əlaqədar onlar da nəzarəti daha

da gücləndirsinlər.

Koronavirus pandemiyası görünməz düşmənlə müharibədir və proseslər xalqın, dövlətin maraqları naminə sərt, müharibə qanunları ilə idarə olunmalıdır. Xalqımız, cəmiyyətimiz xəstəliyə yoluxandan sonra nə demokratiya, nə də insan haqları bizə kömək edəcək. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, əlverişli şansımızı itirmişik. Bugünkü acı reallıqlarla üz-üzəyik. Ən azından bundan sonra imkan verməyə ki, virusun yayılma və öldürmə arealı genişlənsin. Diqqətinizə görə təşəkkürlər.

Arzu Nağıyev. Hörmətli Sahibə xanım, söz verdiyiniz üçün təşəkkür edirəm! Hörmətli deputatlar, media nümayəndələri! Düşünürəm ki, təqdim edilən layihə, yəni İnzibati Xətalər Məcəlləsində nəzərdə tutulan dəyişikliklər çox mühüm və vaxtında ediləcək dəyişikliklərdir. İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 211.1-ci, 211.2-ci və 211.3-cü maddələrinə bir müddət əvvəl əlavələr edilmişdi və müvafiq cərimələrin tətbiqi ilə bağlı qərar qəbul edilmişdi. Lakin təəssüf hissi ilə qeyd etmək istərdim ki, bunun məsuliyyətini və ciddiliyini bəzi vətəndaşlarımız tam şəkildə dərk etmədi. Milli Məclisdə hətta humanizm göstərilərək bu cərimələrin az və ya çox olması ilə bağlı müzakirələr də oldu.

Hazırda ölkədə yaranmış belə bir vəziyyətdə karantin rejiminin pozulması halları, eyni zamanda, fərdi qoruyucu vasitələrdən, əsasən də maskalardan istifadə ilə bağlı müəyyən edilən tələblər pozuldu. Bu pozulmalar və təbii ki, məsuliyyətsizliklər son nəticədə koronavirusa yoluxanların sayına ciddi təsir etdi və yoluxma sayı kəskin sürətdə artdı. Artıq hökumət, dövlət strukturları, aidiyyəti orqanlar həyəcan təbili çalmaqla qanunlara ciddi riayət etməyin, bununla bağlı daha sərt qanunların qəbul edilməsi istiqqa-

mətində addımlar atmağın zəruri olduğunu dəfələrlə bildirirlər. Bu gün Azərbaycan xalqı, hər bir vətəndaş tək özünü deyil, ətrafında olanları, yaxınlarını, tibb işçilərini, ümumiyyətlə, ölkənin gələcək genofondunu, gələcəyimizə olan təhdidləri nəzərə almalıdırlar. Bunu düşünməklə bərabər həm də məsuliyyətsizliyin hansı fəsadlara yol açma biləcəyini dərk etməlidirlər.

Azərbaycan xalqı müharibənin, təcavüzün, təxribatın ağrı-acısına mətinliklə, mərdliklə sinə gərmiş bir xalqdır və əminəm ki, bu çətinlikdən də alınacaq çıxacaqdır. Bu gün Milli Məclis, deputatları və Milli Məclisin rəhbərliyi də bu çətinliklərin öhdəsindən gəlmək üçün qanunvericilik istiqamətində mühüm addımlar atır və dövlətin, Azərbaycan xalqının yanındadır.

Bütün bunları deməkdə məqsədim ondan ibarətdir ki, deputat həmkarlarımı təqdim olunan layihəyə, daha doğrusu, dəyişikliklərə müsbət səs verməyə çağırıram və düşünürəm ki, bu dəyişiklik Azərbaycan vətəndaşının sağlamlığı, rifahı, gələcək genofondun qorunması, eyni zamanda, dövlət və milli təhlükəsizliyimizə olan təhdidlərin qarşısının alınmasına yönələn bir qanunun qəbulu olacaqdır.

Eldəniz Səlimov. Məhkəmə qərarlarının icrası və inkasso sərəncamlarının tətbiqinə dair. Hazırkı dövrdə ən çox diqqət mərkəzində olan məsələlərdən biri də məhkəmə hakimiyyətidir. Məhkəmələrin azad və peşəkar fəaliyyət göstərməsinə dövlət başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən mütəmadi olaraq diqqət və nəzarət edilir. Hakimlərin maddi təminat səviyyəsinin iki dəfədən çox yüksəldilməsi, elektron məhkəmə icraatının, sistemli nöqsanların aradan qaldırılması məqsədi ilə məhkəmələrin fəaliyyətinin monitorinqinin tətbiqi də bu sahədə atılmış mü-tərəqqi addımlardandır. Bu gün mübaliğəyə yol vermədən

etiraf etmək olar ki, pozulmuş hüquqların bərpası üçün məhkəmələr ən mühüm orqan kimi çıxış edirlər. Məhkəmə işlərinin sayının çox olması da bu həqiqətin bir göstəricisidir. Məhkəmələr vətəndaşların əsas inam yeri, etibarlı təminat nöqtələridir. Bu səbəbdən onların qərarlarına hörmət etmək, tələblərini qeyd-şərtsiz yerinə yetirmək hər bir vətəndaşın, o cümlədən vəzifəli şəxslərin borcudur.

Bununla belə, məhkəmə icraatı ilə yanaşı, çıxarılmış qərarların praktik olaraq həyata keçirilməsinə təminat verən icra mərhələsi də çox mühüm rol oynayır. İcra mərhələsinin xüsusilə önəmli olması onunla bağlıdır ki, məhkəmənin qərarı hər nə qədər ədalətli olsa da, onun icra edilməsi yüksək səviyyədə, vaxtında və düzgün həyata keçirilmədikdə həmin qərarın çıxarılmasınadək çəkilmiş bütün əziyyətə və həyata keçirilmiş ədalət mühakiməsinə kölgə düşmüş olur. Bu isə nəticədə vətəndaşlarda məhkəmə hakimiyyətindən narazılığa gətirib çıxarır. Hazırkı dövrdə vətəndaşların ən çox narazı qaldığı məqamlar icra proseslərinin ləng olması və borc tələblərinin təmin edilməsi zamanı yaranan çətinliklərlə bağlıdır. Təəssüf ki, bir çox hallarda ağır və uzun sürən məhkəmə proseslərindən sonra onlara olan borcların qaytarılması ilə bağlı xeyirlərinə çıxarılmış qərarın sevincini yaşayan vətəndaşların bu sevinci uzun sürmür. Belə ki:

1) İlk növbədə, iş üzrə təyin edilmiş icra məmurları tərəfindən icra tədbirlərinə az hallarda vaxtında və birbaşa başlanılır və bu barədə vətəndaşa gec məlumat verilir. Bir çox hallarda isə qanundan tam məlumatlı olmayan vətəndaş uzun müddət məhkəmənin qərarının icra edilməsini gözləyir, nəticə olmadıqda isə məcbur olaraq özü proseslə maraqlanmağa başlayır. Yalnız bu zaman vətəndaş öyrənir ki, hələ icra mərhələsi də varmış və onun işi ilə bağlı hələ

icra mərhələsində heç bir tədbir görülməyib. Buna görə də o, məhkəmə icraatında kifayət qədər xərc çəkməsinə baxmayaraq, bu mərhələni də keçə bilmək üçün yenidən vəkil tutmalı və əlavə xərc çəkməli olacaq. Halbuki icra qurumu və icra məmuru prosesi düzgün qurarsa, vətəndaşın əlavə xərc çəkməsinə, ümumiyyətlə, bu proseslə maraqlanmasına da lüzum qalmaz.

2) İcra məmurlarının işinin ləng və keyfiyyətinin aşağı olması isə, əsasən, obyektiv amillərlə bağlıdır. Belə ki, icra məmurunun icraatında ay üzrə həddindən artıq sayda iş olur ki, onların da vaxtında və keyfiyyətlə təmin edilməsi fiziki olaraq mümkün olmur. Bu səbəbdən icra məmurları bir çox hallarda məcbur qalaraq qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş prosessual müddət və tələbləri pozmalı olurlar. Bu isə vətəndaşların narazılığına səbəb olmaqla onlarda dövlət qurumlarında süründürməçilik olması kimi yanlış fikirlərin meydana gəlməsinə səbəb olur. İcra məmurları isə öz vəzifələrini tam icra edə bilmədiyinə görə vətəndaşlarla onların arasında mütəmadi olaraq gərginlik yaşanır və bu da onların iş keyfiyyətinə təsir edir.

3) Borcun tutulması ilə bağlı qərarlar icra edilərkən icra məmurları tərəfindən borclunun hesablaşma hesabının müəyyən edilməsi üçün tədbirlər görülür və bu məqsədlə sorğular verilir. Daha sonra sorğu nəticəsində əldə olunan hesablaşma hesablarından pul vəsaitinin tutulması məqsədi ilə icra məmuru tərəfindən inkasso sərəncamı tərtib edilərək müvafiq banklara göndərilir. Qeyd olunan proseslər praktikada həddindən artıq vaxt itkisinə səbəb olur. Bir çox hallarda tərtib olunan sənədlərdə uyğunsuzluq və ya səhvlər olduğuna görə banklar onu geri qaytarmalı olur və proses bir qədər də uzanır. Sərəncam isə bank tərəfindən icraya qəbul olunduğu gündən yalnız 2 ay müddətində

bankda saxlanılır. Bütün bunlar öz növbəsində müəyyən problemlərə səbəb olur:

a) Bəzi icra məmurları bu vəziyyətdən sui-istifadə edərək, borclu ilə qanunsuz razılaşmaya girir, qəsdən və qərəzli şəkildə onun hesablarına inkassonun qoyulmasını gecikdirirlər;

b) Qeyd olunan proseslər aparılana qədər vəziyyətdən xəbərdar olan borclu şəxs öz hesabındakı bütün vəsaiti çıxarır ki, hesabından pul tutula bilməsin;

c) İnkassonun cəmi iki ay qüvvədə olması həmin müddət bitdikdən sonra onun təkrarən qoyulması üçün yenidən eyni proseslərin aparılmasını (sorgu verilməsi və inkassoların hazırlanaraq təqdim edilməsi) tələb edir;

d) İki aylıq müddət bitdikdən sonra icra məmurları tərəfindən yenidən inkassoların qoyulması gecikdirilir ki, bu da hesabda sərəncamın olmadığı vaxt ərzində borcluya imkan verir ki, hesabında olan vəsaitləri çıxarsın. Vəsaitlərin hesabdan çıxarılması üçün bu müddətin cəmi 1 gün, hətta on dəqiqə belə gecikdirilməsi kifayətdir.

4) Bəzi hallarda hətta hesaba inkasso sərəncamı qoyulmuş olsa belə, banklar tərəfindən qanuna zidd olaraq hesabdən vəsaitin çıxarılmasına şərait yaradıla bilər ki, bununla bağlı mövcud qanunvericilikdə inzibati və ya digər məsuliyyət müəyyən edən konkret norma yoxdur.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq təklif edirəm ki:

- məhkəmə qərarlarının icrası sistemi çərçivəsində sorğuların göndərilməsi, hesabların müəyyən edilməsi, inkasso sərəncamlarının tərtib edilməsi, o cümlədən onların göndərilməsi və icrası prosesləri tam elektronlaşdırılsın;

- qeyd olunan tədbirlər elektronlaşdırıldıqdan sonra qanunvericilikdə onlarla bağlı nəzərdə tutulmuş müddətlər qısaldılsın;

- inkasso sərəncamlarının qüvvədə qalma müddəti altı ayadək artırılсын;

- banklar tərəfindən sui-istifadə halları ola biləcəyi nəzərə alınaraq, inkasso sərəncamı qoyulmuş hesabdan həmin sərəncamın qüvvədə olduğu müddətdə vəsaitin çıxarılmasına görə banklara qanunvericilikdə ciddi inzi-bati tənbeh tədbirləri nəzərdə tutulsun;

- maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı qismində Mərkəzi Banka inkasso qoyulmuş hesablaşma hesablarından həmin sərəncamın qüvvədə olduğu müddətdə vəsaitlərin çıxarıl-masına şərait yaradan banklara qarşı inzibati tənbeh tədbirlərinin tətbiq edilməsi səlahiyyəti verilsin;

- vətəndaşa məhkəmə qərarlarının icrası üzrə bütün pro-seslər barədə sms və elektron sistem vasitəsilə məlumat verilsin;

- icra qurumlarına icraatlarında olan işlərin sayı ilə ta-beliklərindəki icra məmurlarının sayını proporsional qay-dada bölməklə onların icraatlarına ağılabatan sayda iş ver-mələri tapşırılsın;

- icra qurumlarına icraatda olan işlərin sayının çoxluğu nəzərə alınmaqla, tabeliklərindəki icra məmurlarının sayı-nı artırmaları tapşırılsın (say göstəricilərinin müvafiq me-yarlar nəzərə alınmaqla, qanunvericilikdə müəyyən edil-məsi daha məqsədəuyğun hesab edilir);

- icra qurumlarının rəhbərlərinə və icra məmurlarına nəzarət tədbirləri gücləndirilməklə icraya yönəlmiş işlərin monitorinqi illik aparılsın və məhkəmə hakimiyyətinin tə-minatçısı qismində Azərbaycan Respublikasının Preziden-tinə məlumat verilsin;

Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə təsdiq edilmiş “İcra mə-murlarının fəaliyyətinə nəzarət Qaydası”na monitorinqin aparılması müddətləri və qaydası ilə bağlı müvafiq dəyi-

şikliklərin edilməsi də məqsədəuyğun hesab edilir.

Elnur Allahverdiyev. Hörmətli Sədr, hörmətli həmkarlar! Təəssüflə qeyd etməliyik ki, yeni növ koronavirus pandemiyasının ölkəmizdəki fəsadları hər gün getdikcə artır. Prezidentimiz, dövlətimiz, Milli Məclis, həmkarlarım, elm və mədəniyyət adamları, ictimai xadimlər, kütləvi informasiya vasitələri xeyli müddətdir həyəcan təbili çalır, ancaq xalqımız, vətəndaşlarımız üçün atılan addımlar, keçirilən həyəcanlar nəticə vermir. Sərt karantin rejimi tətbiq olunarkən bəzi vətəndaşlar, əfsuslar olsun ki, onların sayı heç də az deyil, bu virusun öldürücü təsirinə inanmayaraq təhlükəni ciddiyyə almadılar, lağa qoyan, zarafat obyektinə çevirənlər oldu. Əfsuslar olsun ki, bu ab-hava hazırda da hökm sürür. Nə etmək lazımdır ki, həmin vətəndaşlarda məsuliyyət hissi baş qaldırsın? Nə edək ki, maska taxsınlar, sosial məsafəni qorusunlar, evdə qalsınlar, səbəbsiz halda şəhərə, küçəyə çıxmaq kimi məsuliyyətsizliyə yol verməsinlər?

Hər birimizin qonşusu, qohumu, dostu, tanışsı arasında bu bəlaya düşər olan var. Məgər biz görmürük mü ki, bu müharibənin iştirakçısıyıq və hər an hər birimiz bu görünməz düşmənlə döyüşün qurbanı ola bilərik? Bugün bu virusa yoluxub əziyyət çəkənlər, dünyalarını dəyişənlər müharibə nəticəsində başımıza yağan bombalardan, bizə atılan güllələrdən yaralanan və dünyasını dəyişən vətəndaşlarımızdır. O güllələr, mərmilərin qəlpələri hər birimizə tuş gəlsin? XXI əsrdir, hamı təhsil alır, savad sahibidir, yəni biz anlamırıq ki, III Dünya Müharibəsini yaşayırıq? Niyə belə məsuliyyətsiz vətəndaşlara görə mənim, sizin, bizim dostlarımız, qohumlarımız, yaxınlarımız, qonşularımız xəstələnməli və həyatdan köçməlidir? Qaydaları pozan, karantin rejiminin tələblərinə riayət etməyən, hətta

polis tərəfindən cərimələnərkən etiraz edən, sanki həbs olunub tək “hüquqlarını tələb edən” vətəndaşlarımıza necə izah edək ki, sizin kimilərə görə yüzlərcə, minlərcə soydaşımızın nəinki hüquqları pozulur, hətta sağlamlıqlarına xələl gəlir, ölümlə üz-üzə qalırlar? Bəs onlara dəyən mənəvi ziyanı kim və necə ödəyəcək?

Xarici ölkələrdə qaydaları pozan şəxslər böyük məbləğdə cərimə edirlər. Xaricdə insanlara evdə öz hesablarına karantində olmağı tövsiyə edirlər. Bizdə isə dövlət hər kəsi xəstəxanalara yerləşdirir. İş o yerə çatıb ki, xəstəxanalarda yer yoxdur, xəstələrə baxan həkimlərimiz isə çatışmır. Axı, biz bunları niyə görməməzlikdən gəlirik? Gərək hər birimiz bu virusa yoluxa q ki, real vəziyyəti anlayaq?

Mən də hesab edirəm ki, Nazirlər Kabineti yanında operativ qərargahın tətbiq etdiyi qadağalara sərt şəkildə riayət olunmalıdır, qaydaları pozanlar isə cərimələnəməlidir. Eyni zamanda, hər birimiz sosial məsuliyyətimizi artıraraq həyatımıza təhlükə olan istənilən addımı qınamalıyıq. Çünki sosial məsuliyyət olmayan yerdə, güman ki, cərimələr və qadağaların da effekti istədiyimiz qədər olmayacaq.

Yaşadığımız günlər bizim bir xalq olaraq qarşımızdakı sınaqdır, testdir. Tam səmimi deyirəm, bir millət vəkili olaraq bu imtahandan bugünkü göstəricilərə əsasən çıxma bilmədiyimizə, qeyri-kafi qiymət aldığımızı görə çox üzülürəm. Bu imtahan həyat imtahanıdır, təəssüf ki, onu ikinci dəfə verməyə imkanımız olmayacaq. Bu halda nədən biz məsuliyyətimizi artırmayacaq? Zəngin tarixi, mədəniyyəti, adət-ənənələri, intellektual potensialı olan xalq kimi nə səbəbdən bu çətin vəziyyətin tələblərinə, qarşımızda duran ümumxalq probleminə biganə olmalıyıq? Sabah torpaqlarımızı işğal etmiş yağlı düşmənlə qanlı savaşa

başlayanda belə nizam-intizam, birlik nümayiş etdirəcəyik? Həmrəyliyimiz bu qədərdir?

Dostlarımızı, qohumlarımızı və əzizlərimizi, ailə üzvlərimizi bir daha xəbərdar etməliyik. Sonra gec olacaq. Artıq gecikirik. Biz bir xalq olduğumuzu hamıya, o cümlədən də özümüze sübut etməliyik! Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!